

Sygn. akt IV KK 718/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **A. F.**

dot. wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 29 stycznia 2019 r.

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodek Zamiejscowy w R.

z dnia 24 kwietnia 2017 r., sygn. akt V [...] Ka [...],

zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w J.

z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt II K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok w części orzekającej karę łączną
pozbawienia wolności i przekazuje sprawę w tym zakresie
Sądowi Okręgowemu w G. Ośrodek Zamiejscowy w R.
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w J., wyrokiem łącznym z 18 listopada 2016 r., połączył kary jednostkowe wymierzone A. F. pięcioma wyrokami i orzekł wobec niego karę łączną 5 lat i 2 miesiące pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy w G. Ośrodek Zamiejscowy w R., po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2017 r. apelacji obrońcy, zmienił pierwszoinstancyjny wyrok w ten sposób, że wyeliminował z podstawy kary łącznej jeden z wyroków i w tym zakresie umorzył postępowanie w kwestii wydania wyroku łącznego (art. 572 k.p.k.), a w miejsce dotychczasowej kary łącznej orzekł nową karę łączną 4 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego złożył na korzyść skazanego, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 434 § 1 k.p.k. polegające na tym, że mimo zaskarżenia pierwszoinstancyjnego wyroku jedynie apelacją obrońcy, suma kar pozbawienia wolności, którą skazany zobowiązany jest odbyć z zaskarżonego wyroku (4 lata i 9 miesięcy) i z wyroku wyeliminowanego z podstawy wyroku łącznego (6 miesięcy), wynosi 5 lat i 3 miesiące, a więc o jeden miesiąc przekracza karę wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji. W konsekwencji autor kasacji wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron jako oczywiście zasadna (art. 535 § 5 k.p.k.).

W pełni należało przyznać rację skarżącemu, że Sąd odwoławczy, zmieniając zaskarżony tylko przez obrońcę wyrok łączny przez wyeliminowanie z jego podstawy jednej kary jednostkowej i wymierzenie skazanemu nowej kary łącznej złożonej siłą rzeczy z mniejszej ilości kar jednostkowych, nie mógł doprowadzić do sytuacji – bo stał temu na przeszkodzie wyrażony w art. 434 § 1 k.p.k. zakaz *reformationis in peius* – aby suma kar, tej wyeliminowanej i nowej łącznej, przekraczała wysokość kary łącznej orzeczonej przez Sąd pierwszej instancji. W konkretnej sprawie, po takim niedozwolonym zabiegu na etapie apelacyjnym, skazany musiałby odbyć w sumie 5 lat i 3 miesiące pozbawienia

wolności, czyli o jeden miesiąc więcej, niż wynikało to z wyroku Sądu *a quo*. Wskazane postępowanie Sądu odwoławczego stanowiło rażące i mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie art. 434 § 1 k.p.k.

O ile zarzut kasacyjny okazał się w całości trafny, o tyle *petitum* skargi wypadało ocenić jako zredagowane wadliwie. Skoro Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację co do zasady jedynie w granicach zaskarżenia (art. 536 k.p.k.), a z deklaracji skarżącego uwidocznionej na wstępie kasacji oraz z treści zarzutu jasno wynikało, że wyrok Sądu *ad quem* został zaskarżony tylko w części dotyczącej orzeczenia o karze, to ewidentnie niespójny ze wskazanym zakresem zaskarżenia był postulat objęcia uchylem „zaskarżonego wyroku”, a więc całego drugoinstancyjnego orzeczenia.

Dlatego Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części orzekającej nową karę łączną pozbawienia wolności i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu apelacyjnym. Trzeba tu odnotować, że błędne sformułowanie wniosku kasacyjnego nie stanowiło przeszkody w rozpoznaniu kasacji w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k., bowiem wniosek nie jest elementem wyznaczającym granice zaskarżenia (zob. wyrok SN z 22 maja 2014 r., III KK 123/13).

Jest oczywiste, że w powtórnym postępowaniu odwoławczym kara łączna powinna zostać ukształtowana na takim poziomie, aby wraz z karą 6 miesięcy pozbawienia wolności nie przekraczała kary 5 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą orzekł Sąd pierwszej instancji.